

Letošnji poslovni rezultati

V Čevljarju smo že obširneje obravnavali naše poslovne dosežke za prvo polletje, sedaj pa pogledajmo, kako izgledajo rezultati po preteku tretjega tromesečja.

Za tretje tromesečje je vsako leto značilno, da poslovni rezultati zaostajajo za letnim povprečjem in letos je bilo to še posebno občutno. Niti v proizvodnji niti v prodaji nismo dosegli predvidevanj, kar se je posebno odražalo v juliju in avgustu, ki sta komaj pokrila vse dohodke. Situacija se je v septembru bistveno izboljšala in je proizvodnja stekla po planu, v prodaji pa smo le za malenkost zaostali za lanskeoletno realizacijo. Septembrski rezultati so povzročili, da smo tretje tromesečje v celoti zaključili pozitivno, vendar ne tako uspešno kot I. polletje. Končni učinek naših prizadevanj, ki ga kaže ostanek dohodka po pokritju osebnih dohodkov in drugih obveznosti iz dohodka, je letos po devetih mesecih enak lanskeoletnemu za isto obdobje, čeprav je bil po prvem polletju občutno višji.

Vzrokov za tako sliko je več. Lani smo vsa znižanja cen za sezonsko razprodajo opravili že v I. polletju, kar je poslabševalo rezultate v tem obdobju in ni obremenjevalo 3. tromesečja, letos pa smo opravili močno razprodajo v tretjem tromesečju in je vplivala na rezultate v

tem času. Ta vzrok je pravzaprav obračunsko-tehnične narave, ostali pa so predvsem sebinski. V lanskem tretjem tromesečju je bila pri prodaji manjša udeležba izvoza, letos pa je v tem času izvoz predstavljal več kot polovico realizacije. V pogledu dohodka so učinki pri izvozu negativni in to vpliva seveda na skupne rezultate. Finančni rezultati izvoza so se poslabšali tudi v primerjavi s I. polletjem. Zaradi povišanja proizvodne cene, ki je posledica večjih stroškov, že lani potrjene prodajne cene seveda slabše pokrivajo lastne cene. Na povečanje stroškov vplivajo predvsem za preko 100 % povišane cene osnovnim kemikalijam, ki jih uporabljamo v naših vzporednih dejavnostih, v manjši meri pa tudi porast pogodbenih in zakonskih obveznosti, ki jih pokrивamo iz dohodka.

V pogledu likvidnosti podjetja je bila situacija preko poletja sicer močno zaostrena, v septembru pa se je bistveno popravila in se še nadalje izboljšuje. Vzrok temu leži predvsem v zmanjšanju zaloga izdelkov v naših poslovalnicah in v skladišču izdelkov. K temu pa je bistveno pripomogla naša močnejša usmeritev v izvoz, s čimer se zmanjšajo negativne posledice izvoza v pogledu dohodka.

Osebnih dohodki so znašali v povprečju mesečno na zaposlenega v proizvodnih de-

lih podjetja 2.450.— din in v prodajni mreži 2.785.— din. V tovarni so se v primerjavi z lanskim devetmesečnim povprečjem dvignili za 19,5 % in v prodajni mreži za 22 %.

Do konca leta pričakujemo, da se bodo rezultati še nadalje izboljšali. Če bo proizvodnja tekla po načrtu in če bomo tudi v prodaji naših poslovalnic dosegli pričakovane rezultate, s čimer lahko raču-

namo na podlagi dosedanjih prometov v oktobru, ki so doslej za 22 % boljši od lanskih oktobrskih, bomo v celoti izpolnili predvidevanja, ki smo jih sprejeli z letošnjim poslovnim sporazumom med TOZD, čeprav podražitev materialov in porasta zakonskih in pogodbenih obveznosti nismo mogli predvideti v doseženi meri.

Janez Kališnik

Kolektiv in otroci vzgojno-varstvenega zavoda Tržič se delovni skupnosti Peko Tržič iskreno zahvaljujemo za sprejem patronata in finančno pomoč ob priliki otvoritve novega vrta v Bistrici. S tem izkazanim razumevanjem ste pripomogli, da bomo lahko otrokom nudili kvalitetnejšo vzgojo in lepše počutje v vrtcu.

Nabavili bomo pianino, diaproyektor, magnetofon in telovadno orodje, kar bo omogočilo večje uspehe pri glasbeni vzgoji, razvoju govora in domišljije ter pri telesni vzgoji otrok.

Še enkrat iskrena hvala!

Vzgojno-varstveni zavod
Tržič

Seja koordinacijske konference ZSMS »Peko«

Predsedstvo koordinacijske konference ZSMS Peko se je dne 21. 10. 1974 sestalo na svoji 5. redni seji.

Najprej so člani pregledali zaključke zadnje seje.

a) Že nekaj časa se dogovarjamo o organiziranju izleta za vse mladince. Na seji predsedstva smo sprejeli sklep, da se v roku treh dni sestane sekretariat in pripravi predlog za izlet, ter uredi vse potrebno za prevoz in ostalo.

b) Ponovno smo razpravljali o reorganizaciji mladinske organizacije v podjetju. Delo po TOZD-ih še ni zaživelo. Ker pa je bil sklep kongresa, da se v roku 6 mesecev uredi status člana na prostovoljnem vstopu v organizacijo ZSMS, je predsedstvo sklenilo, da z dokončnimi volitvami predsedstev OO ZMS po TOZD-ih še počakamo.

V naslednji točki je najprej Zlata Rožič, nato pa še Nika Gros podala poročilo o kongresu. Nekaj besed je dodal še tov. Jože Klofutar, ki je prisostvoval seji. Več o kongresu lahko preberete v tej številki Čevljarja.

Tovariš Marjan Markič je govoril na seji o samoupravnem sporazumu o štipendiranju in družbenem dogovoru

o kadrovske politiki v občini Tržič. Ker je o obeh dokumentih že razpravljali širši politični aktiv, na seji ni bilo več podanih bistvenih pripomb.

Pod točko »razno« smo govorili o naročilih na revijo »M«, ki jo bodo dobili vsi oddelki v podjetju in bo na razpolago vsem delavcem.

Kamisija za SLO je predlagala tudi naročilo nekaj izvodov »Narodne obrambe«.

Dogovorili smo se tudi, da bomo skušali tudi letos organizirati začetniški plesni tečaj, če bo le dovolj prijav.

Nika Gros

**Ob dnevu
republike
iskreno
čestita**

Uredniški odbor

**Nova
pridobitev**

Ob »Tednu otroka« vedno radi deklarativno omenjamo in podčrtavamo pravice otrok do boljšega varstva, družbeno organizirane vzgoje, izobraževanja, zdravstvene zaščite itd. Na eni in govorimo po potrebnih razbremenitvah staršev, predvsem žensk in mater na drugi strani, predvsem pa poudarjamo, da naj bi bila to skrb in osnovna naloga in dolžnost vsakega samoupravljalca naše socialistične družbe.

Letos smo tokrat naredili na tem področju le velik korak k uresničitvi teh pravic in dolžnosti. V Bistrici je bil odprt nov otroški vrtec, ki smo ga zgradili s prostovoljnimi prispevki vseh naših občanov. Sodobno urejen in opremljen bo nudil zatočišče 120 malčkom zaposlenih tržiških delavcev medtem, ko bodo oni delali na svojih delovnih mestih. Kar skoraj 70 % vseh začetnih varovancev novega vrta so otroci delavcev naše delovne skupnosti, zato ni slučaj, da je le-ta prevzela nad novo ustanovo tudi »pokroviteljstvo«.

Zavedajoč se dejstva, da so in bodo v našem vsakodnevnem življenju stalno prisotni naši otroci in da so oni hkrati njihova in naša prihodnost, želi naša delovna skupnost posebne povezave in sodelovanje prav z varstveno-vzgojnimi ustanovami in šolami, saj se zaveda, da bodo njihovi varovanci in šolarji slej ko prej postali tudi njeni člani. Vendar takih korakov, kot letos, vsako leto ne bo, zato pa ne bomo smeli pozabiti na množico, drobnih vsakdanjih dejanj, ki bodo pritegovali pozornost otrok, jih vzgajali in usmerjali k dobrim samoupravljalcem.

Včh

Krvodajalska akcija

26. in 27. novembra letos bo v Tržiču spet krvodajalska akcija pod geslom »Daj kri danes, morda jo boš že jutri potreboval«.

Napačno bi bilo trditi, da je dolžnost vsakega zdravega državljana, da se udeleži te akcije in daruje svojo kri. To ni dolžnost, to je zavest, da človek pomaga človeku v nesreči. Kdor bi samo en dan preživel v bolnici na nezgodnem oddelku ali v operacijski sobi, ne bi imel pomislekov. Nemogoče je v številkah povedati, koliko je bilo rešenih življenj zato, ker so krvodajalci nesebično dali svojo kri za zdravje nesrečnih in bolnih. Koliko je srečnih otrok, ker so jim ozdravili starše in koliko presrečnih mater je že zapustilo porodnišnico z otrokom, ki ne

bi živel, če bi ne dobil pravočasno tuje krvi.

Za potrebe slovenske zdravstvene službe je potrebno, da vsak dan daruje kri 200 krvodajalcev. Kako prav pride zaloga krvi, pa so že pokazale izkušnje ob večjih nesrečah.

V preteklem letu je v Tržiču darovalo kri 676 občanov, 86 pa je bilo odklonjenih zaradi nezadovoljivega zdravstvenega stanja. Letos predvidevamo, da se bo odvzema krvi udeležilo 750 krvodajalcev, od tega 225 iz naše delovne organizacije. Prepričani smo, da bomo »plane« presegli. Na dan odvzema krvi ima krvodajalec izredni plačani dopust.

Prijave za letošnjo akcijo bodo zbiral po oddelkih. Ne imejmo pomisleke, odločimo se že prej in takrat samo recimo »da«!

Tehnologija lepljenja podplatov

Proizvajalci lepil nudijo več različnih osnovnih tipov lepila, ki se uporablja v proizvodnji obutve. V zadnjem času se je v glavnem uporabljala v proizvodnji obutve. V nekaterih tovarnah so zamenjali neoprensko lepilo z poliuretanskim. Uporablja se kot eno ali dvokomponentno lepilo. Zalepljenje je kakovostnejše in ga zaradi tega uvajajo v vseh tovarnah obutve. Ta dva osnovna tipa kemijska industrija lepil pripravljata za lepljenje različnih vrst materiala zgornjih in spodnjih delov obutve.

Iz vrst specialno pripravljenih lepil poiščemo odgovorjajoči tip in damo potrebna navodila za uporabo v proizvodnji. Ne moremo trditi, da je mogoče danes 100 % lepiti vse materiale z enim samim lepilom. Tovarne, ki proizvajajo lepila vedno v svojih navodilih opozarjajo o načinu priprave pred lepljenjem in predlagajo, da se vsak nov material pred uporabo preizkusj na sposobnost trdnosti lepljenja. Po izbiri odgovarjajočega lepila je pri pripravi materiala odločilno vestno izvajanje vseh operacij, kar nam daje osnovno garancijo za trajno lepljenje.

Posebno pomembno je kosmatenje površin navčikanega zgornjega dela, usnjenih ali gumijevih podplatov.

Povezovanje katerega nam daje lepilo je v dveh osnovnih principih, ki se med seboj dopolnjujeta:

1. Izmenična igra medmolekularnih sil stikajočih površin med lepilom in lepilini površinami. Te sile so pogojene s kemično sestavo lepila in površin materiala. Ta molekularna izmenična igra je zelo omejena ali popolnoma porušena, kadar se na lepilnih površinah nahajajo sledovi ali tanki filmi nelepiljivih snovi kot npr.: voski, maščobe, olja ali laki

2. Mehanična povezava lepila v razpokah in slojih zalepljenih površin, ki nastajajo pri kosmatenju. Pri poroznih in upijajočih zgornjih slojih prodre tekoče lepilo v globino in nastane globinska povezava. Npr.: pri materialih z vlakni, usnje, tekstil in drugi vlaknasti materiali.

Pri vsaki uporabi lepila moramo vedno skrbno pripraviti lepilne površine in upoštevati naslednje:

1. Odstraniti nečistočo, katera ovira zalepljenje.

a) mehanična nečistoča zaradi prahu, tekstilnih vlaken, prah od kosmatenja.

b) odstranjevanje zgornjih plasti, ki kemično onemogoča zalepljenje. Npr.: vulkanizacijska koža na površini gumijevih podplatov, razdvoji-

lec za brizganje kalupov, olje, voski ipd.

2. Povečevanje lepilnih površin s kosmatenjem s katerim dosežemo večje mehnično povezovanje lepila.

Praktične izkušnje so potrdile pravilnost teh osnovnih zahtev.

Podplate iz spodnjega usnja kosmatimo enakomerno s kratkimi vlakni. Ohlapna in zelo zavaljena — stisnjena vlakna popolno odstranimo z mesne strani, da se lahko lepilo poveže z čvrstimi sloji vlaken. Dolga vlakna ne zdržijo stalnega natezanja pri hoji.

Vsako usnje več ali manj močno vpija vodo in nabrekne. Usnje z ohlapnimi vlakni se v dežju in snegu popolnoma namoči. Tako spodnje usnje se predhodno namaže s predmazom. Topilo prodre v strukturo vlaken, utrdi spodnji sloj in napravi usnje vodoodporno. Na ta način dobimo dobro osnovo za premaz z odgovarjajočim lepilom. Osnovni premaz izvršimo v oddelku priprave spodnjih delov. Tako pripravljene podplate lahko dalj časa stojijo. Za nadaljnjo uporabo se premažejo z neoprenskim lepilom. Usnje, ki nima predmaza se namaže z lepilom dvakrat. Lepila material ne sme popolnoma upiti. Na površini mora ostati tanek sloj, ki omogoča spajanja lepilnih površin. Pri trdem polnjenem usnju za podplate moramo posebno paziti na kosmatenje. Površina mora imeti kratka zmečkana vlakna, podobna semišu. Trdo usnje se ne uporablja za podplate lepljene obutve.

Za kosmatenje usnjenih podplatov uporabljamo brusni papir, zrna št. 24. Kadar pred lepljenjem podplate vlažimo, jih moramo pred zalepljenjem popolnoma posušiti. Elastični — mehki podplate vpijajo vodo. Zaradi tega usnarne impregnirajo usnje z vodoodbojnimi sredstvi, ki nam lahko delajo težave pri lepljenju. Normalno silikozirani podplate se lahko lepijo, parafinirano spodnje usnje pa se za lepljenje ne more uporabljati. Nove vrste usnja moramo pred uporabo preizkusiti.

Gumijevi podplati

Sposobnost lepljenja gumijevih podplatov je odvisna od količine in vrste uporabljene gume, omehčevalcev, polnil in trdot. Trdota se meri v »Shore« stopinjah. Mehki podplati po splošnih pravilih so izpod 55° Shore A in trdi preko 70° Shore A in več.

V glavnem se v sodobni proizvodnji obutve uporabljajo profilni montažni podplati. Poleg tega profilni podplati katerih podplatni rob se obdeluje, polpodplati, napetniki in plošče različnih kvalitiet in debelin.

Vrste gume in njena svojstva so odvisna od receptur, to je od sestavine zmesi. Guma skozi katero prihaja svetloba določene stopnje se imenuje transparent guma.

Pri mikroporozni gumi so v strukturi zaprte ali odprte pore. Polnjena guma vsebuje manjši % kaučuka in nima nobenih por.

Ekstremno mehki in močno profilirani podplati iz transparentne gume (45 do 55° Shore A), ki so nalepljeni na navčikanj zgornji del zelo slabo držijo. Zadovoljivo lepljenje dosežemo s tem, da nalepimo mehki transparentni podplat na trši gumijevi vmesni podplat.

Po zunanem izgledu podplatov ali plošč iz gume ne moremo vedno ugotoviti vsebino osnovnih surovin, da bi lahko na osnovi tega določili uporabo odgovarjajočega lepila. V glavnem se gumijevi podplati lepijo s polikloroprenskim lepilom (neopre). Mehke in trde transparentne podplate lepimo z neopren-

skim lepilom z dodatkom trdilca (dvokomponentno lepilo). Uporablja se tudi enokomponentna specialna lepila.

Kvalitetni gumijevi podplati se izdelujejo iz brezolnih sintetičnih kaučukov in se dobro lepijo.

Pred uporabo novih vrst gumijevih podplatov moramo obvezno napraviti preizkusna zalepljenja.

Vsak gumijevi podplat moramo pred zalepljenjem pazljivo pripraviti. Odbrusi se vulkanizacijska koža. Obrušene gumijeve plošče ali podplate, ki so dalj časa ostali na skladišču ali pa so bili obrušeni pri proizvajalcu gumijevih izdelkov, moramo ponovno obrusiti zato, da odstranimo materije, ki onemogočajo lepljenje. To so potujoči omehčevalci, parafin, voski in drugo. Poleg tega so obrušene površine gume izpostavljene na zraku kemijskim spremembam, ki onemogoča zalepljenje. Guma nima vlaknaste strukture

tako kot spodnje usnje, zaradi tega moramo paziti na kosmatenje — brušenje, ker s tem povečavamo lepilno površino in izboljšamo mehnično povezovalje lepila. Grobost strgalnega papirja prilagodimo posameznim vrstam gumijevih podplatov. V glavnem se v praksi uporabljajo strgalni trakovi zrna št. 24.

Kosmatenje profilnih montažnih podplatov opravljamo s strojem za kosmatenje koristastih podplatov. Kosmatenje se z reskarji, v katerih so vdelana vidia zrna ali špiralni utori.

Prehitro nalaganje gumijevih podplatov na gumijeve vmesne podplate povzroča zaradi ostanka topila neosušenega lepila slabo zalepljenje. Zaradi kakovostnejšega zalepljenja in sigurnosti lepimo podplate s toplim aktiviranjem.

Jože Gros

(Se nadaljuje, konec prihodnjič)

Obisk na razstavi »Interbiro«

Na zagrebškem velesejmu je vsako leto v oktobru velika razstava sodobne pisarniške opreme, ki jo razstavljajo priznani proizvajalci iz vsega sveta.

Vsako leto lahko gledamo najnovejše dosežke izredno širokega asortimana od izdelkov tiskarn do največjih računalnikov.

Direktor ERC Edi Bedina

Nas so zanimali predvsem računalniki. Največji obisk je bil na razstavnem prostoru IBM, ki je pokazal najmanjšega in najmlajšega člana družine računalnikov IBM 370. Demonstrirali so njegovo delovanje v multiprocessingu (hkrati lahko teče tudi pet različnih programov) s pomočjo tako imenovanega »virtual storage«, ki poveča njegov internj spomin tudi do trikrat. Poleg tega ta sistem vsebuje tudi nov tip diskov-

nih enot s kapaciteto 70 milj. znakov (naša diskovna enota ima sedaj kapaciteto 5,4 milj. znakov) in zanimive optične display-e. IBM je razstavil še inteligentni terminal za zajem podatkov na takojimenovane dikete in optični čitalec znakov.

Med ostalim so nas pritegnile predvsem še registrske kase firme Anchov, ki so opremljene z neke vrste optičnim čitalcem in ostalimi dodatki za zajem podatkov.

Take kase bi idealno rešile naš problem zajema podatkov o prodaji v naših poslovalnicah, žal pa so zaenkrat še predrage. Zanimiv je bil tudi zapisovalec podatkov na magnetni trak firme RUF, predvsem zaradi relativno nizke cene.

Ogled razstave je bil nedvomno koristen, prepričan pa sem, da bi bil zanimiv tudi za delavce drugih strokovnih služb.

Edi Bedina

»Gabor« Spittal

Avstrijska podružnica, tovarna čevljev, GABOR, je dosegla v letu 1973 2,9 % povečanje proizvodnje.

Promet je znašal 903 milj. ASch (ca. 720 milij. din), od tega 64 % z izvozom v Zahodno Nemčijo.

V Spittalu ima Gabor zaposlenih 750 delavcev, dnevna proizvodnja pa znaša 8000 parov modne damske obutve. Približno 1/3 prodajo doma, ostalo pa izvozijo.

Elektronsko obdelavo vrši zanje »centrala« iz Rosenheima (Zahodna Nemčija).

Tudi vprašanja modeliranja in izdelave kolekcije že rešujejo v sodelovanju s centralo. Udeležba sintetične gume znaša 20–25 %. Poslovanje po-

teka zadovoljivo (v zadnjem času ne tako skokovito kot v prejšnjih letih). Udeležba ženskih škorenj v jesenskem naročilu se ocenjuje z 18 do 22 odstotki.

Večje socialne dajatve (75 % napram 53 % v Zahodni Nemčiji) se poravnava z nižjimi OD.

GABOR obrat v Spittalu je izredno vzorno urejen. Šest delavcev odpremi dnevno 8000 parov čevljev.

Vsestranski racionalizaciji in visoki produktivnosti je pripisati velik razmah, ki ga je podjetje Gabor doseglo v letih po drugi svetovni vojni.

Janko Rozman

Nanadljevanje v prihodnji številki

O kvaliteti

V mesecu avgustu smo dobili iz poslovalnic za 25 % več reklamirane obutve kot v enakem obdobju preteklega leta. Največ je bilo odlepljenih podplato.

Vodja TOZD proizvodnja obutve tov. Mladič Janko je za vzroke povedal naslednje:

V tehnološkem procesu na vsak izdelek vplivajo različni činitelji, zato je tudi kvaliteta različna. Pri prevzemu kontrole ugotavlja kvaliteto izdelka, pri tem pa določeno število izdelkov, kateri zaradi različnih napak ne ustrezajo zahtevanim normativom izločijo kot blago II. ali III. kvalitete. Poleg teh vidnih napak pa so na izdelku lahko še skrivne napake, ki se pokažejo šele pri uporabi določenega izdelka. Tako imamo poleg izmeta, katerega izloči kontrola, še reklamacije s strani potrošnika. Enak ali podoben način ugotavljanja kvalitete proizvodnje je skoraj pri vseh izdelkih, ki se proizvajajo za široko potrošnjo.

Ker pa je obutev pri nošnji bolj obremenjena in izpostavljena različnim vplivom, kot ostala konfekcija, moramo kvaliteto skrbno kontrolirati. Na slabšo kvaliteto vplivajo različni vzroki, katere moramo dobro poznati, če hočemo preprečiti njihov vpliv. Velik delež pri tem ima že lahko kreator, ko poda prvo zasnovno vzorca ali izdelave. Pri izbiri materialov, ojačil in pri določanju tehnoloških izvedb ter modeliranju s pravo odločitvijo, veliko prispevajo h kvaliteti izdelkov. Odgovorno delo pri pripravi in odločitvah lahko prepreči velik del izmeta, ki se pokaže pozneje v proizvodnji v različnih vzrokih. Nujno je sodelovanje pri izdelavi preizkusnih parov, v tem času se lahko odpravijo pomanjkljivosti, ki so se pojavile, opozoriti pa je potrebno tudi na težave, ki bi lahko nastale v tekoči proizvodnji. Drugi del vzrokov pa izvira iz proizvodnje, tudi te lahko razdelimo na različna področja. Del napak nastane v tehnološkem procesu zaradi različnih vzrokov, katere ne moremo popolnoma izključiti. Napak zaradi površnosti, neodgovornega odnosa do dela, nestrokovnosti pa je veliko preveč, zato bomo morali tudi v bodoče z raznimi ukrepi, akcijami in seveda s sodelovanjem vseh, zmanjšati do normalne meje. Zanimivo je dejstvo, da sta izpolnjevanje plana in število defektov med seboj tesno povezana. Vsak padec proizvodnje ima za posledico povečanje števila defektov in obratno.

Z evidenco o vzrokih in povzročiteljih defektov zbiramo podatke, da na podlagi teh lahko ukrepamo in opozarjamo na napake, katere je potrebno odpraviti. Pri pregledu vzrokov ugotavljamo približno 35 vrst različnih vzrokov, vendar pa večina teh ne nastopa stalno in predstavlja

manjši odstotek. Pet vzrokov pa je zelo pomembnih, ker nastopajo stalno in predstavljajo preko 50 % vseh defek-

tov. Če jih skušamo predstaviti in primerjati za daljše obdobje v odstotkih, je slika taka:

	I. polletje 72	I. polletje 73	I. polletje 74
Slabo cvikanje	9,15	11,35	15,82
slabo usnje	10,84	8,35	11,95
odrgnenje	1,25	5,43	10,13
umazanija	6,59	8,03	7,14
kooperanti	13,35	8,65	6,15

Povečanje odstotka izmeta pri opisanih napakah ni opravičljivo, saj smo prav v zadnjem obdobju z nabavo novih strojev in transporterjev ustvarili pogoje, da slabo cvikano in odrgnjeno obutev zmanjšamo na minimum. Tudi zamazani čevlji (največkrat od lepila) imajo vzrok v površnosti in neodgovornem odnosu do dela. Škoda, katera nastaja zaradi slabe kvalitete je zelo velika in jo praktično lahko samo v končni fazi ocenjujemo. Poleg škode, ki je zajeta v obračunu posameznih enot nastaja še škoda zaradi zakasnitve dobavnih rokov, ponovnega izpisovanja proizvodnje in ne nazadnje izguba oglada pri kupcih. Ker je naš program izdelava modne obutve in ker imamo dolgoletno tradicijo in določen renome na tržišču, ne smemo dovoliti, da tega zaradi malomarnosti posameznikov izgubimo.

Pri reklamacijah oziroma pri usnjeni obutvi ugotavljamo podobne vzroke, poleg materiala in manjših konstrukcijskih napak. Napake izvirajo v glavnem iz slabe oziroma nedosledno izdelanih operacij. Po podatkih prodaj-

ne organizacije so se reklamacije v primerjavi z lanskim letom nekoliko zmanjšale, vendar pa je njihov obseg še vedno prevelik. Iz teh podatkov povzemamo, da so reklamacije za september po oddelkih razdeljene takole:

520 mont. odd.	365 parov
521 mont. odd.	49 parov
522 mont. odd.	175 parov
523 mont. odd.	211 parov

Vzroki za reklamacije so različni zato pogledimo pet najpomembnejših, ki predstavljajo 75 % vrnjene obutve.

odlepitev	43 %
počen pri podplatu	9,4 %
strg. jerm.	8,5 %
počen zgoraj	8 %
počen podplat	6,1 %

Iz opisanih podatkov je razvidno, da so glavni vzroki take narave, da jih z večjim občutkom odgovornosti in prizadevanjem v določenem obdobju lahko odpravimo. Program v posameznih oddelkih je različen, vendar ne toliko, kolikor kažejo razlike o defektih in reklamacijah. Ker so razlike nivoja kvalitete po posameznih oddelkih prevelike, moramo iskati vzroke pri

Naša srečanja

Ste se že kdaj vprašali, kako prihaja material iz skladišča v oddelke ali iz šivalnic v montaže?

Ves material se prepelje z tovornim dvigalom, ki ga upravlja Nande Spik.

Nande, kako dolgo že vozite dvigalo? Kolikokrat dnev-

no se takole peljete gor in dol?

Dvigalo upravljam in se z njim vozim že sedmo leto. Prej pa sem bil v kurilnici. Kolikokrat se peljem, pa ne morem povedati. Kar naprej.

Ni še dolgo, ko je Nande srečal Abrahama. Veliko sreče, Nande!

sebi na vsakem delovnem mestu pri sleherni operaciji. Pri akciji za dvig kvalitete moramo sodelovati vsi in ne smemo biti zadovoljni toliko časa, dokler ne bomo z mirno vestjo ugotovili, da smo storili vse, in ko bo odstotek

izmeta in reklamacij v normalnih mejah. Zavedati se moramo, da je na tržišču Peko pojem kvalitete, ta korak prednosti moramo izkoristiti v tem smislu, da z boljšo kvaliteto to mnenje pri kupcih utrdimo.

Proizvodni program za sezono pomlad - poletje 1975

V proizvodnji je še v polnem teku izdelava obutve za jesensko-zimsko sezono, v pripravi proizvodnje pa se pospešeno pripravlja proizvodnja za sezono pomlad-poletje 1975. Zbrana so tudi že naročila te obutve za domači trg, pa tudi za izvoz je prvi del naročila poznan, tako da je tudi plan proizvodnje za dva meseca nove sezone že določen oziroma sestavljen. S tem ko je plan proizvodnje sestavljen, pa je poznan tudi program proizvodnje za posamezne oddelke. O tem programu vas bom v tem članku na kratko seznanil.

Na osnovi proizvodnih kapacitet montažnih oddelkov je določen plan proizvodnje, zato najprej nekaj besed o tem, kaj bodo v teh oddelkih sestavljali, ter šele nato, kje bodo posamezne sestavne dele proizvajali.

520 — montažni oddelk

V proizvodnem programu tega oddelka je moška obutev tako klasična, kot tudi sandale in natikači, posebnost zaradi tehnologije pa je moška obutev s plastičnimi petami. Ta proizvodnja bo delno na že poznanih oblikah kopit, delno pa novih kot so Danilo, Riko, Slavko in Zdravko, višina dnevnega plana pa bo taka kot je v tekoči fazi.

521 — montažni oddelk

V tem oddelku proizvodni program ne bo enak skozi vso sezono, temveč bo v prvem delu proizvodnja zaprtih nizkih čevljev tako moških in ženskih, pretežni del sezone pa bo tekla proizvodnja ženskih sandal na kopitih Erika in Špela, otroških sandal na kopitu Miki, ter moških in ženskih mokasink. Prav proizvodnja teh mokasink je posebnost, saj se montaža skozi šivanih podplato tako v pregledu razdelitve strojev in same tehnologije razlikuje od montaže profilnih podplato. Vsled tega se ta program posebej proučuje in pripravlja, iz teh podatkov pa že sledi povečanje količinskega plana, saj bo v tem razdobju 1900 parov, ker ta obutev ni vezana na ozko grlo — strojno cvikanje.

522 — montažni oddelk

V proizvodnem programu za ta oddelk je ženska obutev na kopitih Helena, Mirka, Marina, Melita in Olga. Predvidoma polovica proizvodnje bo z oblečenimi vložnimi podplati, kar predstavlja posebnost; predvsem količinsko, ker delno ta proizvodnja že teče v tej sezoni.

523 — montažni oddelk

Dnevni plan proizvodnje bo 2000 parov, tako kot v 522 predvidoma bo pa tekla proizvodnja na kopitih Diana, Elra, Eva, Lidija, Sara in Zlata. Tudi tu bo del proizvodnje, ker bodo vložni podplati oblečeni, večji del pa bo proizvodnja, kjer bodo podplati v kombinaciji plute in lesa.

Priprava spodnjih delov bo v prihodnji sezoni ozko grlo, prav vsled tega se že sedaj iščejo rešitve, oziroma organizacijo kapacitete, ki bi zadovoljile potrebo montažnih oddelkov po pripravljenih spodnjih delih. Tako kot sedaj bo tudi v prihodnji sezoni sekalnica pripravljala spodnje dele, s tem da bo oblačenje platojev in vložnih podplato v TOZD — izdelava zgornjih delov Trbvlje in v TOZD poliuretana izdelki. Dodatne kapacitete, oziroma organizacija nove grupe za oblačenje izhaja iz potrebe, kakršno narekuje moda, oziroma povpraševanje po tej obutvi na tržišču. Ostali del priprave spodnjih delov bo na skrbi sekalnice, kjer bo potrebno zaposliti tudi nove delavce, ter ozka grla reševati z nadurnim delom.

Izdelava zgornjih delov je sezona pomlad-poletje manj zahtevna pri vložnem delu, tako da ob pravočasni dobavi materiala in pripravi orodja ni skrbi za količino zgornjih delov. Predvidoma bodo zgornje dele v 511 — izdelavi zgornjih delov delali za 521 montažni oddelk, iz tega sledi, da bo tam tekla proizvodnja zgornjih delov za mokasine, za 522 in 523 montažni oddelk pa v 512 — izdelavi zgornjih delov. V TOZD — izdelavi zgornjih delov pa bodo izdelovali zgornje dele delno za 520 in delno za 521 — montažni oddelk. Tudi od kooperantov bomo dobivali zgornje dele, tako da obdržimo kapacitete za prihodnjo jesensko-zimsko sezono.

Tak je proizvodni program obutve, seveda pa bodo v TOZD poliuretana izdelki in TOZD — gumarna in plastika za ta proizvodni program izdelovali sestavne dele. Vendar pa proizvodnja obutve s svojo potrebo sestavnih delov zasede le polovica njihovih kapacitet, ostala polovica pa je namenjena prodaji ostalim kupcem, za kar pa še niso znana naročila, ker njihov proizvodni program še ni dokončno oblikovan.

Franc Grašič

Informacija o stanovanjskih kreditih

Ze nekaj minullih let smo v našem podjetju urejali politiko stanovanjskega kreditiranja tako, da so naši sodelavci, ki so prosili stanovanjske kredite za individualno gradnjo in adaptacijo dobivali kredite in podpisovali pogodbe neposredno v podjetju, prosilci za nakup blokovnih stanovanj pa so kreditne pogodbe podpisovali z Ljubljansko banko, ki je kredite odobraval iz sredstev, ki smo jih mi v banki pogodbeno vezali in iz 75 % sredstev, ki jih je banka dodajala iz lastnih virov.

Tudi za letošnje leto je bilo predvideno, da utečenega sistema ne bomo menjavali, vendar nam letos ni uspelo z banko skleniti ustreznega sporazuma. Tako je iz sredstev, ki smo jih planirali za blokovno gradnjo in za nakup najemnih stanovanj odpadlo 75 % bančnih sredstev, vsled česar je bilo ogroženo kreditiranje kupcev blokovnih stanovanj, ki so dobili odobrene kredite za 1975 leto. Vseeno pa je problem možno rešiti, bo pa pri tem potrebno v prihodnjem letu povečati lastna sredstva za gradnjo stanovanj. Kot je znano, smo doslej namenjali za stanovanjski sklad 6 % izplačanih bruto osebnih dohodkov, v prihodnjem letu pa naj bi ta prispevek povečali na 8 % in tako bi lahko pokrili vsa odobrena posojila in zagotovili tudi sredstva za nakup predvidenih najemnih stanovanj. S tem ukrepom bi vsa stanovanjska posojila zopet odobraval direktno v podjetju, nastalo pa bo mogoče nekaj problemov časovnega značaja, ki pa bodo, če bo do njih prišlo, posledica prehitavanja nekaterih kupcev stanovanj, ki so si stanovanja kupili že leto, čeprav so kredite dobili odobrene za prihodnje leto. Ravno ta čas

se pripravlja v podjetju seznaniti kupcev stanovanj po rokih vselitve v smislu kupoprodajnih pogodb in ko bo to znano, bomo izdelali tudi zaporedje kreditiranja. Pri tem bo upoštevano načelo, da morajo biti zagotovljena sredstva v času za katerega je bil odobren kredit, po možnosti pa vsem v času vselitve.

S tem člankom smo želeli obvestiti naše bralce o tem, da ni bojzani, da ne bi mogli finančno pokriti odobrenih posojil in predvidene stanovanjske izgradnje, istočasno pa prosimo, da naj v bodoče prosilci disciplinirano upoštevajo vrstni red odobrenih posojil, ker vsako prehitavanje škodlj ostalim.

Janez Kališnik

ERC dela že pet let

V oktobru je minilo pet let, odkar so nam IBM tehniki montirali naš računalnik. Zaradi tega ni potrebno prirerjati proslav, prav pa je, da se jubileja spomnimo.

Značilno za naš računalnik, elektronsko obdelavo podatkov pri nas in za ljudi, ki temu računalniku strežejo, je nedvomno dejstvo, da smo neke vrste pionirji in da je bilo treba zaorati ledino na povsem novem področju dela, področju, ki so ga postavile pred nas zahteve sodobnega poslovanja, omogočil pa bliskovit razvoj znanosti in tehnike. Pred šestimi, sedmimi leti, ko smo se odločili za nakup računalnika, smo bili med prvimi dvajsetimi podjetji v Sloveniji, ki so se bavila z avtomatsko obdelavo podatkov, naši programerji in organizatorji pa so bili med prvimi v Sloveniji, ki so imeli to znanje.

Predvsem pa smo bili pionirji v čevljarški panogi. Še sedaj so redka podjetja, ki delajo na tem področju.

Pravilnost naše takratne odločitve nam potrjuje sam razvoj računalništva v Sloveniji in Jugoslaviji. Po zgledu

prvih je v teku zadnjih štirih let sledilo še mnogo drugih podjetij in danes v Sloveniji pravzaprav ni večjega podjetja, ki ne bi imel svojega računalnika, ali pa koristil usluge drugih. Elektronska obdelava podatkov je tako postala vsakdanost in neobhodna potreba, brez katere si sodobnega poslovanja ni mogoče več predstavljati.

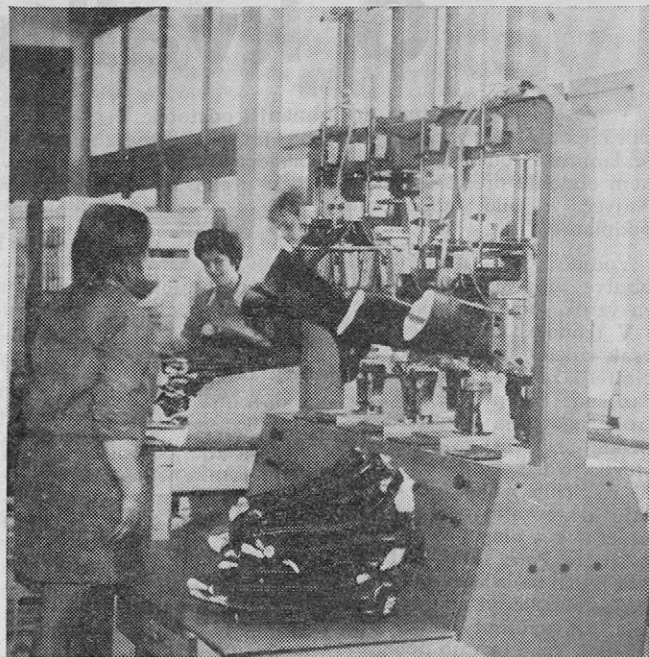
Vedeti pa je treba, da se čas na tem področju zaradi hitrosti razvoja tehnologije izdelave računalnikov in možnosti njihove uporabe, ki ga nekateri ocenjujejo kot najhitrejšega nasploh, ne meri z običajnimi merskimi enotami. Generacija IBM/360, ki ji pripada naš računalnik, je bila v času našega naročanja pred sedmimi leti v fazi največjega razmaha v času montiranja je svoj vrh že prekorčila in sedaj je, čeprav se čudno sliši, pri starosti pet let že skoraj zgodovina, ker je v tem času že naslednja generacija računalnikov IBM 370 dosegla in morda tudi že prešla svoj vrhunec. Kdo ve, kaj vse se že skriva v razvojnih laboratorijih IBM, UNIVAC, HONEYWELL in drugih.

Kakorkoli že, mislim, da je pred petimi leti začeta dejavnost pognala korenine, in da je elektronski računski center našel svoje mesto v podjetju. Zgrajena je solidna baza za nadaljnji razvoj na tem področju. Zavedati pa se moramo, da je star računalnik s tem svojo nalogo tudi opravil. Danes ni samo knjigovodsko odpisan in ekonomsko izrabljen, ampak s svojimi relativno majhnimi kapacitetami omejuje, če že ne preprečuje razvoj. Znano pa je, da kdor stagnira, v bistvu nazaduje. V srednjeročni plan razvoja podjetja bo treba vključiti tudi nabavo novega večjega računalnika.

Naj nazadnje še omenim, da smo delavci v ERC proslavili petletni jubilej z lepo delovno zmago, ko smo prevzeli področje izračuna osebnih dohodkov v svojo redno obdelavo.

Danilo Gradišar

Edi Bedina

Stroj za odtisnjenje opetnic

Montažni oddelek 521

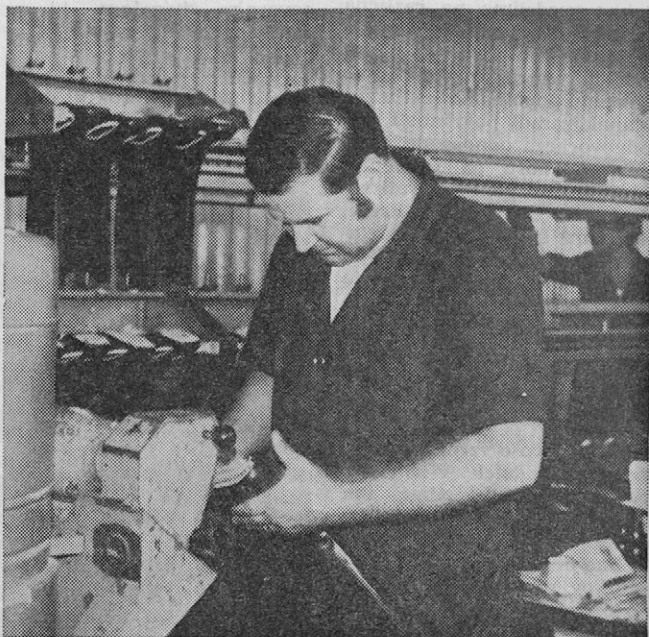
Ze dalj časa opažamo, da dosegajo v montažnem oddelku 521 najboljše rezultate. Tov. Gregorc Ivan — nadmojster v montaži nam je povedal:

V času kolektivnega dopusta so v našem oddelku montirali nov trak in zamenjali nekaj strojev. Zamenjava strojev je bila nujna, ker so bili stari že izčrpani. Zastoj pri uvajanju na nov trak in stroje nismo imeli, delavci so se presenetljivo hitro pri vadili. Moram jih pohvaliti. Vsi se tudi zavedajo svojih dolžnosti, da mora biti delo opravljeno. Nimam problemov, kadar me lovi plan in moramo delati pristo soboto ali nadure. Plan dosegamo. Rezultati enote so pozitivni, defekta ne prekorajujemo. Problem, ki nas trenutno najbolj tare, so bolezenski izostanki. Vse kaže, da je gripa že na pohodu.

Alojz Klofutar — kosmatilec golenic — predsednik enote pa je dejal: Osebnostem zelo zadovoljen z novim trakom, delo gre hitreje, trak ne čaka. Plan dosegamo. V oddelku smo enotni, delamo drug z drugim. Ni nam prav, ko govorijo, da imamo prenizke norme, le prizadevamo si. Zelim, da bi čim več odločanja prišlo prav na delavce in da bi bili dobri stiki z nadrejenimi. Mladi naj imajo večjo besedo v samoupravljanju. Pa še to: imamo čudovitega mojstra, v vsem se razumemo.

Brliek Vilij — navlačilec golenic.

Delovni pogoji so veliko boljše, razporeditev je drugačna, več se da narediti. Dosegamo lepe rezultate, zastoj sedaj skoraj ni, oziroma veliko manj kot pred preureditvijo.

Alojz Klofutar — predsednik delovne enote

Sejem usnja v Parizu

Ze dolgo vrsto let obiskujemo s svojimi sodelavci sejem usnja v Parizu.

Na letošnjem je bilo veliko manj razstavjalcev kot običajno. Mnogi proizvajalci usnja so svoje tovarne zaprli ali pa preusmerili proizvodnjo, kar jih je ostalo pa se trudijo, da bi kupcem nudili največ kar je mogoče.

Letos je bil poudarek predvsem na tekstilu za obutveno industrijo, anilinskih usnjah, cenejših svinjskih velurjih in cepljenic. V podplatni izdelavi še vedno vodijo klinasti podplati in platoji.

Sejem je pokazal, da so naše naložbe prave. Kolekcija je bila izdelana že pred odhodom na sejem in ne zaostaja za drugimi. Z gotovostjo lahko trdim, da je naša kolekcija enakovredna tistim, ki smo jih videli na sejmu in kot jih prinaša

usmeritev modnih časopisov (npr. FOTO SHOE iz Italije).

Kakšni so bili posli na sejmu je težko reči. Proizvajalce obutve tarejo iste težave, konkurenca je velika, cene materialov pa so zadnje čase v stalnem porastu. Vsi izgledi so, da bo v bodoče usnje nekoliko cenejše, podplatna izdelava pa spet nekoliko dražja, ker je napovedana podražitev surovin za PU, kemični materiali za finiše pa se bodo pocenili. V svetu je velika podražitev izdelkov, kjer je surovinska osnova les.

Letos so v Parizu razstavljala tudi naša podjetja: KOTTEKS TOBUS, Industrija usnja Vrhnika, KONUS Slovenske Konjice, CIBALIA Vinkovci in še druga zastopniška in posredniška podjetja.

»Čevljar« včeraj in danes

Septembra 1960 je izšla 1. številka »ČEVLJARJA«. V 14-letnem obdobju izhajanja se je izmenjalo 7 urednikov. Nekateri med njimi sem prošla, naj povedo svoje vtise za čas, ko so urejevali časopis in kakšen se jim zdi ČEVLJAR danes:

BOŽIDAR MEGLIČ:

Ob odhodu k vojakom sem obljubil, da bom še vedno kaj napisal za vsako številko Čevljarja, vendar moje obljube nisem mogel izpolniti. Po eni strani, sem kot mlad vojak resnično zelo zaposlen, po drugi strani pa ne najdem teme, ki bi izvirala iz naših temeljnih organizacij združenega dela. Pisati nekaj splošnega, zato da je napisano, pa nikakor ni opravičljivo za precej drago tovarniško glasilo, ker to veliko bolj obdelajo že dnevni časopisi, radio in televizija. Tega načela sem se kar najbolj dosledno skušal držati v skoraj dveletnem obdobju mojega urednikovanja. Nekateri so zato Čevljarju očitali zaprtost v meji delovnega kolektiva, vendar menim, da je prav njemu, dogodkom, ki so specifični zanj tudi prvenstveno namenjen.

Do tistega trenutka, ko sem »silom prilike« prevzel odgovorno nalogo urednika Čevljarja, nisem nikoli niti pomislil, da bi mogel postati novinar. Zato je razumljivo, da so se v prvih mojih številkah pojavljale velike začetniške napake, ki pa sem jih ob pomoči članov uredniškega odbora in vseh drugih članov delovnega kolektiva vztrajno odpravljala.

Najtežja naloga je bila gotovo pridobivanje novih sodelavcev, kar mislim, da je bila vedno slabost Čevljarja. Zato gre vse priznanje tistim sodelavcem, ki so redno pisali in dopisujejo v Čevljarja, nedvomno pa je potrebno njihovo število absolutno povečati.

Na čas mojega urednikovanja me veže veliko lepih spominov. Najlepša so bila pogosta srečanja in pogovori s številnimi sodelavci, ki so bili osnova za večino mojih prispevkov. Težko bi nekatere posebej izdvojil, a če bi se moral izločiti, ostajata nepozabna pogovora z našo nekdanjo namestnico poslovodnice poslovalnice Ljubljana I Ido Hassel in glavnim direktorjem Janezom Bedinom.

Med celotnimi številkami Čevljarja moram vsekakor izdvojiti jubilejno barvno številko, ki precej dobro zajema sedemdesetletno zgodovino naše tovarne.

Zgodovina nam kaže, da sta bila politika in tisk vedno z roko v roki. Tako sem tudi jaz velikokrat združeval vlogo novinarja in predstavnika družbenopolitičnih organizacij, kar mislim, da je dobro in koristno.

Kot sestavni del Čevljarja smo na pobudo nekdanjega

glavnega direktorja Jožeta Dolenca tedensko začeli izdajati Čevljarjeva obvestila, ki so začela prinašati zelo sveže informacije predvsem o našem gospodarjenju. Poleg velike aktualnosti odlikuje Čevljarjeva obvestila tudi cenovitost, saj jih tiskamo v domači tiskarni.

V zadnjih mesecih mojega urednikovanja smo pričeli s prevajanjem posameznih prispevkov v srbohrvaščino, da bi Čevljarja še bolj približali delavcem v naših poslovalnicah izven Slovenije na sicer ne najbolj posrečen način. Sedaj mislim, da sta že izdvojeni dve strani srbohrvaškega teksta, ki se tiskata v potrebnih nakladi za naše poslovalnice v drugih republikah.

V različnih prispevkih v Čevljarju sem pisal, kakšno bi moralo postati naše glasilo. Kot eden izmed temeljev našega samoupravnega obveščanja, zato menim, da sedaj ni potrebno tega še enkrat ponavljati.

Prepričan sem, da bo Čevljarju očitati zaprtost v meji delovnega kolektiva, vendar menim, da je prav njemu, dogodkom, ki so specifični zanj tudi prvenstveno namenjen.

Lepo vas vse pozdravlja vojak Božidar Meglič.

KJER JE VOLJA, TAM JE POT!

Novi, ne vem kateri uredniki po vrsti, sem obljubil, da napišem nekaj vrstic o mojem delu pri urejanju Čevljarja.

Lahko napišem le to, da sem poskušal in, zdi se mi, tudi uspel, seveda s pomočjo strokovnjakov in uredniškega odbora, da smo zaurali v popolnoma novo obdobje tovarniškega časopisa.

Iz skromnih začetkov Čevljarja, ki so ga tiskali v domači tiskarni, in v katerem ni bilo nobenih fotografij, smo januarja 1971. leta zakoračili v pravi časopis.

Potrudili smo se za čim boljše oblikovno, tehnično, predvsem pa vsebinsko plat Čevljarja.

V dveh letih urednikovanja sem si nabral dragocenih izkušenj, in spoznal, da se da z dobro voljo in vztrajnostjo marsikaj narediti.

O uspehu Čevljarja pa lahko sodijo najbolje tisti, katerim je namenjen, vsem zaposlenim v tovarni in prodajni mreži.

Čevljarju, ki naj bo tribuna vseh delavcev, od snažilke pa do direktorja, želim veliko ustvarjalnega uspeha.

Mirko Kunšič

MILKA MEGLIČ:

O ocenjevanju uspešnosti in primerjavi sedanjega glasila z glasilom, ko sem ga urejevala pred sedmimi leti je težko govoriti. Objektivno ocenjo so več ali manj dali že sami bralci in najbrž tudi jaz delim mnenje z njimi, če sedanjega »Čevljarja« v »novi obleki« pohvalim in uredniškemu odboru ter posebej še strokovni službi, ki dela na tem področju, želim veliko uspeha pri nadaljnjem delu.

Sedanji »Čevljar«, tiskan v Gorenjskem tisku je veliko bolj privlačen po samem iz-

gledu kot tisti, ki smo ga tiskali pri nas, kljub temu pa mislim, da je opravičil svoj namen in obstoj. Tako kot se izpolnjujejo ostala področja terja svoj tehnološki razvoj in napredek tudi tisk, zato smo tu napravili korak naprej. Glasilo smo približali vsem sodobnim informativnim sredstvom in ga lahko enačimo z enim izmed najboljših tovarniških glasil.

Čeprav je prejšnji »Čevljar« služil le kot skromna oblika obveščanja, je imel več dopisovalcev kot sedanji. Vedno ni najboljše, da so skoraj vsi prispevki izpod peresa urednika. Ali ne bi bilo zanimiveje, če bi spoznali zadeve tudi z drugega zornega kota?

Z razvojem proizvodnih sredstev in samoupravnih odnosov pa se zahteve po komuniciranju večajo in tako je že veliko delovnih mest, na katerih je več kot polovica delovnega časa namenjena prav komuniciranju.

V temeljni organizaciji združenega dela so za informiranje nekateri subjekti posebej odgovorni. To so nesporno samoupravni organi in delegacija temeljne organizacije združenega dela.

Na področju organizacije samoupravnega sistema informiranja nas čaka še veliko dela. Zato so toliko bolj pomembni napor, ki smo jim priča na tem področju.

NIKO AHAČIČ:

Kaj lahko rečem o mojem urednikovanju »Čevljarja«, ki je trajalo osem mesecev? Delo je bilo zelo zanimivo in pestro. Marsikaj novega sem se naučil. Spoznal sem podjetje in njegovo organizacijo. Upam, da je bil Čevljar bral-

cem všeč. Prizadeval sem si, da bi kvaliteto še izboljšal, čeprav je bil že prej na visoki kvalitetni ravni tovarniških glasil.

Za konec pa še lep pozdrav vsem delavcem in bivšim sodelavcem, ter mnogo delovnih uspehov!

IN KAJ PRAVI PRVI UREDNIK EDO PETEK?

Prva ciklostirana številka Našega lista je izšla v septembru 1960, njen urednik je bil zunanji sodelavec Peter Govc, ki pa je zbral gradivo samo za prvo številko.

Z izidom prve številke je bil dosežen namen, da je delovni kolektiv po dolgih pripravah le dobil svoje glasilo.

Kljub skromnim začetkom ter tehničnimi težavami pri izdajanju v sodelovanju z uredniškim odborom le uspel pognati kolo zgodovine Našega lista v tek.

Glasilo je štiri leta izhajalo pod naslovom Naš list. Glede na tradicijo našega podjetja ter v zvezi z dejavnostjo in na željo članov delovne skupnosti je uredniški odbor sprejel sklep, da glasilo dobi v letu 1965 novo naslovno stran ter ime Čevljar.

Za pestro ciklostiranega glasila je s svojimi izvornimi ter tudi umetniškimi risbami skrbela sodelavka Marica Smid, za tehnično ureditev pa Anton Podgoršek.

Pri urejanju glasila sem prispevke priredil tako, da so jih razumeli vsi člani delovne skupnosti.

Z razvojem podjetja se je tudi spreminjala oblika in vsebina časopisa, tako da je sedanji Čevljar enakovreden vsem tovrstnim časopisom.

Nova gasilska črpalka

V četrtek, 3. oktobra, popoldne je bila v obratu Poliuretana interna slovesnost. Glavni direktor Janez Bedina je izročil novoustanovljeni gasilski desetini novo gasilsko črpalko Rosenbauer. Ob izročitvi je tov. Bedina poudaril, da je črpalka namenjena varovanju družbenega imetja pred požari, kajti nalogo čuvanja pred požari imajo prav gasilci, njim v pomoč pa so vsi člani kolektiva.

Tov. Milan Valjavec, pred-

sednik občinske gasilske zveze Tržič, je v priložnostnem govoru pohvalil naše industrijsko gasilsko društvo za prizadevanje, obenem pa je izrazil priznanje organom podjetja za skrb pri požarnovarnostni preventivi. Ob tej priliki je tov. Valjavec izročil gasilskima podčastnikoma Francu Šavsu in Janku Janušu priznanje za dvjetletno delo v gasilstvu.

Za zaključek slovesnosti je bila izvedena mokra gasilska vaja.

EP

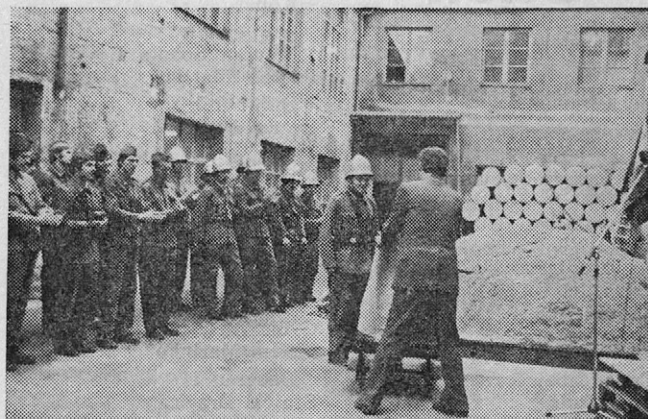
V spomin

Spet je kruta in neizprosna smrt posegla v naš kolektiv.

Nepričakovano je umrl ŠUŠTAR IVAN, kontrolor poliuretana izdelkov in član poslovnega odbora. V naš kolektiv je prišel iz tovarne usnja RUNO.

Ne moremo verjeti, da je bil včeraj še zdrav, poln delovnega elana med nami, sedaj pa ga ni več. Sodelavci ga bomo ohranili v trajnem spominu.

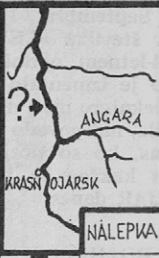

Nagradna križanka

Pomembna obletnica

28. oktobra bo preteklo 24 let, odkar je delovni kolektiv prevzel tovarno v upravljanje in s tem izpolnil geslo tovariša Tita »Tovarne delavcem«. Na dopitek istega dne opozarja spominska plošča ob starem vhodu v tovarno.

	RIMSKA BOGINJA PLODNOSTI	MESTO JUŽNO OD TORINA	PRIPADNIK CIGANSKEGA PLEMENA	ČEŠKI MOTORJI ZA SPIDVEJ	EDEN OD ČUTOV	TOVARNJA TAPEČIRAN, POHIŠTVA V LJUBLJANI	PEKO - OBUITEV!	BLATNA BROŽGA	VRSTA SRBSKE SOLATE	IME UMRLEGA INDIJSKEGA POLITIKA ŠASTRIJA	RUSKO ŽEN. IME	VELIKO AFRIŠKO JEZERO	ČLOVEK S TENKIMI LASMI	
	PROSLAVITEN EDNINSKA OBLIWA ZA						REDKO MOŠKO IME SORTA, TIP			L		N		
		POULIČNA ROČNA GLASBILA	OLGA GRAMS	ŽIVAL SEVERNIH MORIJ	MLAD GOZD					ASKETSKI ČLOVEK SLIVAR ŠUBIC				
					PRIJEM ZLOČINCA	UBOŽICA	TORIJEV				PREBIVALCI AONIJE SPODNJI DEL POSODE			
									DEL VOZA	VRŠILEC DOLŽNOSTI IZRASKI DREVES		GEOMETRIJSKI POJEM		
MOŠKO IME (TILEN)			PLANINSKA PTICA GORA V ARMENIJI					OVČJI SAMEC NAROČJE				STAROŽIDOVSKI KRALJI PREBIVALEC FRANCIJE		
MAZANJE, PAKKANJE										VRSTA TISKA PISATELJI-CA PEROCI				
BOKSARSKA KATEGORIJA				TAVAJOČA HOJA TOMŠIČ IRENA							REDITEV			
PREDUJEM NADAV		IME SMUČARJA MULEJA	OČE ANI NOVAK		ZLI DUH V "VIHARJU" STARORIMSKI ZALOŽNIK		A				ANA CELESTINA GLASBENA ZNAMENJA		MESTO V SREDNJI DALMACIJI	TELESNA POŠKODBA
PREBIVALKA ROVT						OLGA CENTRIH				ANA (ANGLEŠKO) PREDLOG			KATARINA RUČIGAJ IT. KEMIČNI KONCERN	
SENČNA STRAN					PREBIVALEC ITAKE UROŠ LIPUŠČEK						RED. OCENITEV NEVENKA ROTA			
BIVŠI BRITANSKI PREMIER			TUJA DEŽELA						IME GLASBENIKA DVORAVA				N	
DELAVSKO SAMOU-PRAVJANJE	PODELITEV PRI KRSTU		SODELUJ V SVOJEM ČASOPISU!	UNIFORMIRAN STREŽNIK					AVTO NA ŽELEZNIŠKIH TIRIH					

V uredništvo smo dobili 58 rešitev križanke iz 10. številke Cevljarja. Tokrat je žrebala Srna Marta.

1. nagrada 80,00 din Jože Tišler, modelirnica
2. nagrada 60,00 din Borič Malčič, upokojenka
3. nagrada 40,00 din Puškarevič Salko, prodajni sektor
4. nagrada 20,00 din Mikulič Boris, prodajni sektor
5. nagrada 20,00 din Meglič Marija, tehnični sektor

Rešitve današnje križanke pošljite v uredništvo do 21. novembra 1974.

Prišli – odšli

v prodajni sektor: Bergant Vinko
v transport: Mirt Martin, Bitežnik Srečko
v mehanično delavnico: Perko Marjan
v elektro delavnico: Gašper Ivo
v mizarsko delavnico: Brejc Vladimir
v orodjarno: Sava Stanislav
v izdelavo zg. delov 512: Kavčič Ana, Meglič Terezija, Agatič Franka
v izdelavo zg. delov 550 Trb.: Čibej Nevenka, Jordan Ana

v montažni oddelek 523: Debec Božo
v gumarno: Likozar Janez
v plastiko: Toporiš Miran

Koper
Šavle Marija
Murska Sobota I.
Podnar Marija
Dubrovnik
Svetac Božo
Sežana
Pirjevč Zlata
Pula
Percan Marija
Sisak
Tuzlić Goran
Rijeka I.
Grbič Ana, Kruljac Božena, Kalem Marinko
Beograd II.
Stajčić Dragica

Kranj III.
Minova Gordana
Murska Sobota II.
Vrščič Natalija

prenehanje dela zaradi upokojitve: Zaplotnik Danica,

prenehanje dela zaradi invalidske upokojitve: Lukanc Terezija, Plantan Otilija, Poljanec Mihaela, Praprotnik Marjan, Kralj Konrad

sporazumno prenehanje dela: Peharc Marko, Uzar Janez, Sedelj Anica, Markič-Florjanič Helena, Rozman Andreja, Korošec Silvo, Mesarek Đuro, Brenk Slavka,

samovoljna zapustitev dela: Gojšič Vladimir, Gojšič Katarina, Đurašinović Mladen, Medvešek Marija, Jereb Mihaela, Vujančić Miroslav, Las Amalija, Smolej Tatjana

zaradi smrti: Šuštar Ivan

zaradi poklicne rehabilitacije: Nikolić Marija

prenehanje dela v poskusnem roku: Hižak Josip, Panić Drago, Slavetić Josip, Perko Jernej, Jordan Ana

Celje II.
Kerec Karolina
Kranj I.
Zupan Marjanca
Šibenik
Đaković Marinko
Sombor
Buzadžić Miodrag
Srem. Mitrovica
Đerfić Milica

Zahvale

Ob boleči in prezgodnji izgubi drage mame Francke Mandeljc se iskreno zahvaljujem vsem, ki so z menoj sočustvovali in mi izrekli sožalje.

Posebno zahvalo izrekam sodelavcem splošnega sektorja za denarno pomoč namesto venca.

Lepa hvala Virnikovim, Langovim, Bedinovim in Rozmanovim, ki so mi s svojo humanostjo stali ob strani.

Zupan Jožica

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi dragega moža in očeta se iskreno zahvaljujem za podarjene vence delovni skupnosti, sindikalni podružnici, sodelavcev iz poliuretana, tov. Bonceljnu za poslovilne besede ob odprtem grobu, delavkam iz menze. Prav tako hvala za denarno pomoč in izrečena sožalja.

žena Milena Šuštar
in sin Jani

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljubljene, komaj 21 mesecev stare hčerke Maje se kolektivu Tovarne »Peko«, posebno pa še sodelavcem iz ERC in obrata menze, najlepše zahvaljujem za denarno pomoč, darovano cvetje in sočutne besede.

Marija Lavtar z družino

ZAHVALA

Ob smrti moje mame Praprotnik Marije se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem iz prodaje za venec in izrečeno sožalje.

Praprotnik Anton

Zahvale

Obdelava fizikalno-mehanskih podatkov za kvalitetno in uporabnostno oceno usnja

Ob nenadni izgubi mojega očeta Weilguny Gustava se iskreno zahvaljujem sodelavcem v Biroju za izkazano sožalje kot tudi za prispevek v Sklad za gradnjo onkološkega inštituta namesto venca na grob.

Weilguny Tadej

Ob nenadni izgubi svojega ljubljenega in dobrega očeta Ivana Suštarja, se najlepše zahvaljujem sodelavcem modelirnice za izkazano pomoč in izrečeno sožalje, ter spremstvo na njegovi zadnji poti.

hčerki Fani in Dragi z družinama

Najlepša hvala kolektivu iz oddelka Poliuretana za poklonjeno darilo ob najini upokojitvi, tov. Korošču pa za vse razumevanje.

Zaplotnik Danica
Milošević Marija

Ob nenadni izgubi mojega očeta se iskreno zahvaljujem za izkazano sožalje in darovano cvetje celotnemu kolektivu 550 »Peko« Trbovlje.

Slavi Grilc

Ob izgubi mojega očeta Jelen Simona se zahvaljujem vsem sodelavcem in sodelavkam iz prirezovalnice 512 za podarjeno cvetje in denarno pomoč.

hčerka Zupan Vera

Ob smrti moje mame Marije Mali se iskreno zahvaljujem sodelavkam iz oddelka 511 za izrečena sožalja in denarni znesek, ki sem ga prejela namesto venca.

Marija Kleindienst

Ob težki in prezgodnji izgubi našega dragega ata Antona Studena se najtopleje zahvaljujem vsem sodelavkam iz oddelka 512 za izrečeno sožalje, lep žalni šopek in denarno pomoč.

hčerka Marica Košir z družino

Zahvaljujem se sindikalni organizaciji Peko za dvakratno denarno pomoč v času mojega bolovanja. Hkrati hvala vsem sodelavcem in sodelavkam iz obrata Poliuretana za prekrasno darilo ob moji upokojitvi. Ostal mi bo drag spomin. Hvala tov. Danici in Marini, ki sta mi darilo prinesli.

Milošević Marija

Ob odhodu v pokoj se najlepše zahvaljujem sodelavcem oddelka 523 za lepo darilo in obisk na domu.

Obenem želim delovni skupnosti še veliko uspehov pri delu.

Plantan Otilija

PREKLIC

Preključeva neresnične besede zoper Bešter Ano iz, sekalnice.

Uzar Nejka, Zagoršek Irena

V preteklem letu je bil uveden nov test istraganja zanke po tako imenovani Double Hole metodi po STM-u. Po tej metodi se izsekata dve luknjici 5 mm od robu usnja in v premeru 2 mm ki sta vsaka k sebi oddaljeni 5 mm. Skozi omenjene luknjice se vtakne žična zanka iz jeklene žice premera 1 mm. Sila, ki je potrebna za istraganje te žične zanke se izraža v kp/cm debeline. Po tej metodi se dobijo bolj točni rezultati na osnovi katerih se lahko oceni kvaliteta usnja, predvsem pa za usnje, ki se ga uporablja za izdelavo mokasink. Ta preizkus je bil uveden potem, ko se je ugotovilo, da nekatera usnja navkljub dobrim fizikalnim rezultatom povzročajo težave v proizvodnji. V tem primeru je prišlo do istraganja šiva predvsem v prednjiku čevlja pri šivanju naložka.

Pri testiranju lak-usnja se pri testu raztržnosti opazuje odstopanje filma — laka z usnja. To je, če se lak z usnja odlušči. V primeru, da je pri trganju usnja prišlo do odlepljenja filma-laka se to v veliki meri pojavilo tudi pri izdelavi in potem pri nošnji čevljev. Zato v tem primeru mora biti usnje zavrnjeno.

Ostali testi niso tako ekzaktni, ker za to ni določene metode. Vsi doslej izdelani aparati so izredno dragi in nam ne dajejo točne slike o kvaliteti filma barve. Zato so bili uvedeni preprosti preiskusi s pomočjo katerih se da ugotoviti kakovost in uporabnost usnja. Usnje se preiskuje torej tako, ko se čevljev obdeluje v proizvodnji. Torej so testi vzeti iz prakse. Nobenega pomena nima, če npr. preiskujemo ali gre barva z usnja stran z filcasto

V Italiji 6,3 % manj čevljev

Po podatkih združenja italijanske čevljarске industrije je bilo izdelanih lani v Italiji 6,3 % manj čevljev kot v letu 1972. Celotna proizvodnja je znašala 338,9 milj. parov. Usnjena obutev je nazadovala za 8,7 %, rahlo pa je napredovala proizvodnja obutve iz umetnih materialov. Kot vzrok nazadovanja proizvodnje navajajo: povečanje izvoznih težav in zmanjšanje prodaje na domačem trgu zaradi visokega porasta življenskih stroškov.

blazinico, če pa se potem drgne in čisti v proizvodnji z bombažno krpo. Ali pa, usnje je uporabno, da si gre barva z usnja stran na njem pa se ne poznajo madeži od obdrgnitve s krpo, čeprav je krpa obarvana. Kot rečeno, so nas pri izbiri testov vodili primeri iz proizvodnje.

Pri zgornjem usnju se ugotavlja, če je le-to obstojno na drgnjenje na suho, na v vodi namočeno krpo, na v milnici namočeno krpo, na v nevtralnem čistilu namočeno krpo, na v bencinu namočeno krpo, pri tem pa se opazuje, če ostane madež na usnju, le pri postavnem usnju se ugotavlja, če je madež ostal na krpi. Pri pastelnih in beli barvi se opazuje obstojnost barve na sončno svetlobo, kajti čevlji so v izlozbi nemalokrat fspostavljeni izredno močnim sončnim žarkom, ki se pri prehodu skozi steklo še ojačijo (lupa z neskončno žariščno razdaljo). Ker se čevlji likajo z vročim zrakom ali železnim likalnikom, je od bistvene važnosti izvedeti ali je usnje obstojno, oz. ali pride do kakih sprememb v niansi barve. Usnje pod vplivom sončnih žarkov spremeni barvo, v tem primeru ni uporabno.

Pri zagibanju dostikrat usnje poka in nastanejo težave v proizvodnji. Enostaven preizkus nam da sliko o tem, ali je usnje sposobno za tovrstno obdelavo. Usnje se prepogne napol in nato še enkrat, tako da se dobijo štiri plasti. Če površina usnja na prepogibu počne, je velika verjetnost, da bodo nastale težave pri proizvodnji. Poskusi se lahko nato še na ta način, da se usnje omoči z mečalom in prepogne. Četudi v tem primeru pride do pokanja lica, usnje ni uporabno.

Če se lice usnja premaže z lepilom in pusti sušiti vsaj 6 ur, nato pa se film lepila odstrani, ne sme iti barva s filmom lepila stran. Tudi v tem primeru bo potrebno previdno delati z usnjem, če pa se to ne da, potem usnje ni uporabno za izdelavo čevljev.

Precej enostaven poiskus, ki nam da dobro predstavo

ČESTITKA

Na II. stopnji visoke ekonomsko-komercialne šole v Mariboru je uspešno diplomirala **FRANCKA BERGANT**, šef prodajne mreže.

Iskreno ji čestitamo in ji želimo še veliko delovnih uspehov.

»ČEVLJAR«, glasilo delovne skupnosti tovarne obutve »PEKO« — ureja uredniški odbor: Sašo Ahačič, Franc Grašič, Slavko Hvalica, Franc Jazbec, Branko Košir, Vida Rozman, Marija Slapar. — Glavni in odgovorni urednik Marija Slapar. — Naslov uredništva: Peko Tržič. Telefon 50-260 int. 217. — Tisk: GP Gorenjski tisk Kranj v 3300 izvodih — Izhaja vsak prvi petek v mesecu. List dobijo člani delovne skupnosti brezplačno.

o adheziji filma barve na usnje, je v tem, da se usnje prelepi s lepilnim trakom Selotejp v dolžini 10 cm in hitro potegne stran. Če barva odstopi je usnje nerabno, kajti z lepilom bo zagotovo šla tudi barva stran. V zadnjem času usnjariji namesto, da bi pazili na kvalitetno povezavo filma barve s kvalitetno osnovno raje prebrizgajo preko barve kako silikonsko ali voskovo emulzijo, ki prepreči zlepljenje selotejpa s filmom barve. Pri proizvodnji pa se pokažejo težave v tem da gre barva z lepilom stran oz. da se usnje olupni in s tem nastanejo težave za katere potem usnjarska industrija plačuje svoj davek. Preiskus izgleda po razmočenju, da je upogled na kvaliteto adhezije barve na lice usnja posebno v zimskem času je dosti reklamacij zaradi tega, ker se barva spere iz usnja pri hoji po snežnici in vodi. Dostikrat pa se tudi barva na usnju spremeni za nekaj nians, tako da nastanejo madeži. Znano je nekaj primerov, ko je rjavo usnje na mestih, kjer je bilo usnje zmoceno spremenilo barvo na rumeno. Usnje ki ne vzdrži takega preiskusa ni uporabno za proizvodnjo čevljev.

Pri navlačenju pride dostikrat do pokanja lica. Enosta-

ven test da dobro sliko o tem ali lahko usnje uporabljamo ali ne. Če se potegne s Turnerjevim priferjem (preiskovalcem), po naličju usnja in lice počne je to zadosten znak, da bo tudi pri obdelavi usnja v čevlju prišlo do težav.

Za postavno usnje se uporablja preiskus, pri katerem se ugotavlja, če se oprime žig na usnju (zlati ali srebrni odtis). Večkrat se je že zgodilo, da se žig ni prilepil na lice usnja ali pa odtis ni bil lep. Zato je ta test opravičen.

S tem smo pri kraju poizkusov, ki jih lahko na hitro in uspešno naredimo in nam dajejo precej točno sliko o uporabnosti materiala.

Janez Ažman

Morda vas bo zanimalo

V Sloveniji je od skupno zaposlenih več kot 42 % žena, v Hrvaški 36 %, v Srbiji 30 %, Bosni in Hercegovini 25 % in na Kosovem 18 %.

Največ žensk je zaposlenih v trgovini in gostinstvu, v kovinski in elektroindustriji, v tekstilni industriji, v kulturno-prosvetni dejavnosti, v zdravstvu in kmetijstvu.

LITERARNI KOTIČEK

Leto življenja

Najlepši letni čas, pomlad, je že davno minila. Tudi poletje je minilo. Sončno, oblačno, včasih tudi malo deževno. Prišla je jesen. Tiho, neopazno, so se dnevi prevesili in kar nenadoma smo spoznali, da je bliže in bliže zima. Drevesa niso več tako zelena, kot so bila poletje, nebo je največkrat sivo. Njive so rjave, zemlja se že pripravlja k počitku.

Gledam skozi okno in strmim v deževne kaplje. Zdi se, kot da bi nebo jokalo za poletjem, za lepimi dnevi.

Mar ni tako tudi s človekom? Mladost, pomlad življenja, mine tako hitro, da sploh ne opazimo, kdaj je prešla. Naenkrat smo v poletju življenja, v letih, ki so polna dela, uspehov, lepih dni, pa tudi težav, skrbi in problemov. In ta se prevesi neopazno v jesen, v starost. Vse, kar nam je bilo usojeno, smo že dosegli. Ne moremo več pričakovati sadov našega dela, ne našega telesa. Počivamo, sedimo v gugalniku, in kot nebo joče za poletjem, potočimo tudi mi kdaj pa kdaj solzo za lepimi dnevi.

Sedimo in delamo obračun. Črto smo potegnili, rezultat pa je takšen ali drugačen. Srečni smo lahko, če je vsaj tak, da življenju nismo ostali dolžniki. Da smo mu vsaj vrnili, kar nam je dalo.

Gledam dež in razmišljam. Prišla bo zima, narava se bo odela v belino in za nekaj mesecev umrla.

Tudi človek se bo odel v belino — las. In potem bo umrl. Kolo letnih časov pa se zanj ne bo več obrnilo. Narava bo spomlad spet oživila. Spet bo vzbrstela in spet bodo tu lepi dnevi. Človeka pa ne bo več. Nobene pomladi ne bo več zanj. Samo na njegovem grobu bo spet pomlad, nikoli več pa v njegovem telesu.

Ostal pa bo njegov spomin. Morda bo tudi ta kaj kmalu zbledel, morda pa bo znova in znova vzbrsteval in oživiljal. Odvisno od tega, kakšen je bil rezultat pod črto življenja.

Poletje je čas človeka, čas, ko mora delati, se potiti, trpeti in ustvarjati. Sicer bo z njegovim življenjem umrl tudi njegov spomin.

Samo enkrat doživimo vse štiri letne čase življenja, torej traja naše življenje eno samo leto dni. Ena pomlad, eno poletje in ena jesen. Niti ena cela zima, nikoli več pa pomladi.

Katarina

IX. kongres ZSMS

2. 10. 1974 se je v Moravcih blizu Murske Sobotice začel IX. kongres ZSMS (Zveze socialistične mladine Slovenije). Udeležilo se ga je 445 delegatov 105 gostov in 61 novinarjev. 225 delegatov je bilo mladih delavcev, 10 kmetov, 99 študentov, ostali so bili dijaki in učenci 73 % delegatov je bilo članov ZK.

Kongres je trajal tri dni: 2., 3. in 4. oktobra. Prvi dan je bilo plenarno zasedanje, drugi dan delo po komisijah in tretji dan plenarno zasedanje in zaključek kongresa.

1. oktobra so že začeli prihajati delegati in gostje v Moravce in Mursko oSboto, nekateri iz bližnjih občin pa so prišli v sredo, 2. oktobra, na sam začetek kongresa.

Ob 10. uri se je začelo v veliki kongresni dvorani v Moravskih toplicah plenarno zasedanje prvega dneva kongresa. Poleg vseh delegatov so se ga udeležili tudi najuglednejši družbenopolitični delavci SR Slovenije in federacije France Popit, predsednik CK ZKS, Mitja Ribičič, predsednik RK SZDL, Janko Rudolf, predsednik ZZB NOV Slovenije, Marjan Rožič, sekretar zvezne konference SZDL, Miha Marinko, član sveta federacije, Vlado Maksimovič, predsednik ZSMJ in drugi.

Uvodni referat je imel Ljub. Jasnič, predsednik RS ZSMS v izgradnji samoupravne socialistične družbe:

Nove oblike organiziranja mladine, ki bo sprejeta na IX. kongresu ZSMS so plod dolgotrajnega dela in naprav, da ustvarimo takšno organizacijo mladih, ki bo zares učinkovita, ki bo upoštevala široke interese vseh slojev mladih ob vodilni vlogi delavske mladine. Na kongresu se bo zaključila prva faza transformacije, ki se je začela s 3. konferenco ZKJ o mladini.

Uresničevanje ustave v vseh sredinah, kjer živimo in delamo, je primerna naloga tudi organizacije slovenske mladine od njenih osnovnih celic delovanja do republiške konference.

Nič manj pomembna ni naloga, ki nas čaka pri konstituiranju TOZD, prav tako bo ustanavljanje samoupravnih interesnih skupnosti naša neposredna naloga po kongresu. V bodoče bomo morali posvetiti tudi organiziranju mladine v krajevni skupnosti, kjer morajo zaživeti interesi vse mladine in se z interesi drugih občanov združevati v enotno hotenje.

ZSMS bo postala akcijsko bolj učinkovita, če si bo poiskala prostor v drugih družbenopolitičnih organizacijah. Samo akcija pod idejnim vodstvom ZK bo rodila nove razsežnosti v izgradnji samoupravne socialistične družbe.

Organizacija ZSM se skuša angažirati na vsem družbenopolitičnem in ekonomskem področju, še posebej pa se bo morala posvetiti nekaterim področjem, kot je organizirano preživljanje prostega časa mladih. Zaradi tega, ker so mladi prepogosto prepuščeni sami sebi sta se že pojavila dva glavna negativna spremljajoča pojava: vse bolj nevaren postaja problem alkoholizma, narkomanije in mladinskega kriminala in pa — klerikalni krogi izkoriščajo našo odsotnost za to, da mladino po svoje angažirajo. Potrebno bo izboljšati šolsko samoupravo, še vedno bijemo bitko za dijaške in študentske domove. Mladi želimo, da bi potekale na tistih področjih, ki so najbolj nerazvita in solidarnostne pomoči potrebna.

S posebnim sporazumom bomo morali urediti tudi področje mladinskega turizma.

To je bilo nekaj glavnih misli iz referata tov. Ljuba Jasnič.

V dopoldanskem delu plenarnega zasedanja je govoril še tovariš France Popit.

Poudaril je, da v družbenem življenju ni stvari, ki bi ne vplivala na mladega človeka, pa tudi ne za mladino bistvenih vprašanj, ki ne bi hkrati zaslužila pozornosti vse družbe. Opozoril je na problem, ki se je začel pojavljati pred Titovim pismom in 29. sejo CK ZKS, da so se vodstva mladinske organizacije začela odtujevati od mladine ter delovnih ljudi in se spreminjati v politične zastopnike ter predstavnike mladih, ne da bi se mogel dovolj izraziti njihov neposredni interes, predvsem interes delavske mladine. France Popit je nato naštel nekatere izrazite slabosti, ki so nastale v takih idejnopolitičnih in družbenih razmerah. Povedal je, da za te slabosti niso bili krivi le mladi, ampak da je treba samokritično oceniti tudi pretekli odnos komunistov do političnega organiziranja in družbenega položaja mladega rodu. Nato je govoril o političnem organiziranju in združevanju delovnih ljudi v naši družbi, za katero so se dogovorili na kongresih ZK. Vsebinska akcija družbenopolitičnih in drugih družbenopolitičnih organizacij mora postati pravočasno oblikovanje idejnopolitičnih stališč do le-teh najpomembnejših razvojnih in življenjskih vprašanj ljudi. Posebno je poudaril pomembne in zahtevne naloge ZK pri socialističnem usmerjanju in organiziranju mlade generacije. Boj za usmeritev mladega rodu je bil in ostaja boj za perspektivno revolucijo.

France Popit je govoril še o tistih značilnostih mlade generacije, ki ji dajejo v naši

družbi poseben položaj. Ena od njih je, da se lahko mladi bolj odločno in brezkompromisno zavzemajo za napredek naše družbe in se spoprijemajo s slabostmi. Druga pomembna značilnost je, da imajo mladi pred seboj prihodnost in so torej napredna sila in sestavni del splošnih družbenih naporov za napredek.

Novosti na policah tržiške knjižnice

Johannes Mario Simmel: **PA ČEPRAV NI ZMERAJ KAVIAR**

Sodobni nemški pisatelj Johannes Mario Simmel ni priljubljen samo v svetu, temveč tudi pri Slovencih, saj je postal v zadnjem času najbolj prevajan avtor iz nemškega jezikovnega območja. Pri tem najbrž ne gre samo za naključno popularnost ali modo, temveč za okus bralcev, ki jih Simmelove razgibane, aktualne, vsebinsko vznemirljive in z dokajšnjo profesionalno spretnostjo napisane zgodbe zelo močno privlačujejo.

Tak je tudi roman »Pa čeprav ni zmeraj kaviar«, s podnaslovom: »Najdrznejše dogodivščine in zbrani kuharski recepti neprostovoljnega tajnega agenta Thomasa Lievena, kakor jih je popisal Johannes Mario Simmel«. Ironija, ki je poudarjena s podnaslovom, se prepleta skozi ves tekst in daje pisatelju izredne možnosti sproščenega fabuliranja.

Glavni junak romana je Thomas Lieven, neprostovoljni obveščevalni agent, ki ima dvoje slabosti: ženske in kuhanje. Anglija, Francija, Nemčija, Španija, Portugalska in Amerika med drugo svetovno vojno in po njej so postaje nenavadne in razburkane življenjske poti Thomasa Lievena.

Roman bo zanesljivo našel mnogo navdušenih bralcev. S svojo napetostjo, duhovitostjo in ne nazadnje s svojo sporočilno izpovedjo to tudi zasluži.

Hermann Gerstner: **BRATA JACOB IN WILHELM GRIMM**

Brata Grimma vsakdo pozna. Njune otroške pravljice in pripovedke že več kot stoletdeset let razveseljujejo otroke po vsem svetu. V naši kulturni zavesti živita predvsem kot velika pravljicarja, čeprav je bilo njuno

Poudaril je, naj bo osnovni namen idejnopolitičnega usposabljanja in organizacijskega povezovanja mladih usposobitev za učinkovito akcijo, saj je ena sama uspešna akcija v korist gospodarstva in družbenega napredka več vredna kot tisoč še tako lepo donečih, vendar ne uresničljivih sklepov.

Naloga mladih je, da vztrajno delajo in se organizirajo tako, da bo sleherni mlad človek socialistično in patriotsko usmerjen.

Svoj govor je zaključil z besedami: »Družba, v kateri živite, samoupravna narava naših družbenih odnosov in uveljavitev delavskega razreda kot nosilca napredka, vam ponuja zgodovinsko priložnost, da dosežete svoje življenjske cilje in uresničite svoje poklicne in družbene naloge, priložnost kakršne drugje po svetu ni. Upam, in želim vam, da bi jo v popolni meri uresničili.«

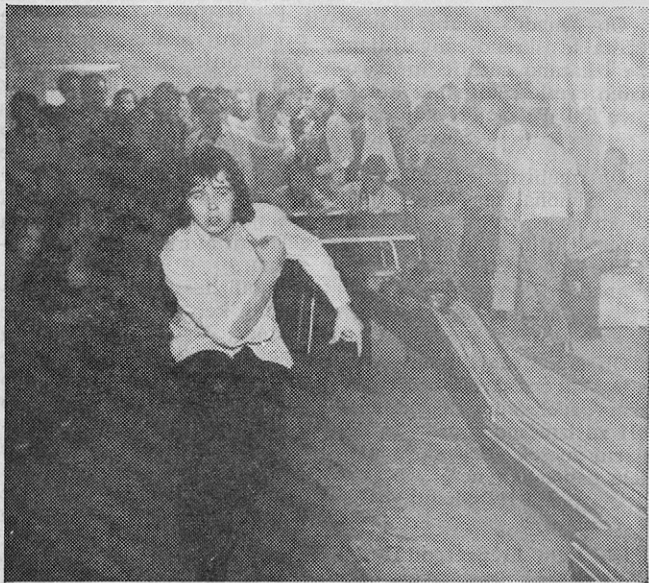
(Se nadaljuje)

Nika Gros

življenjsko delo usmerjeno tudi na druga področja: bila sta znanstvenika, jezikoslovca, zbiralca ljudskega blaga, prevajalca, univerzitetna predavatelja.

Brata Grimma spremljamo v knjigi od njune mladosti in šolanja, prek prvih težkih

začetkov službovanja in njegovega znanstvenega dela, skozi vojno, stisko in revščino, do njunih velikih uspehov, slave in sreče. S svojimi nesmrtnimi pravljicami živita še danes v srcih otrok vsega sveta.

Sindikalno prvenstvo v kegljanju

Zaradi velikega zanimanja za kegljanje, je sindikalna organizacija omogočila izvedbo tekmovanja za kegljače na kegljišču v Zvirčah.

Tekmovanja so se udeležili kegljači iz skoraj vseh oddelkov. Nastopilo je 12 moških in 7 ženskih ekip. Vidimo lahko, da je ta šport v našem kolektivu zelo priljubljen in ni zato prav nič čudno, če se sprašujemo zakaj ne premore Tržič športnega kegljišča.

Presenetile so nas ženske. Tako velikega odziva res nismo pričakovali. Ekipa iz Trbovelj je celo povabila na povratno srečanje.

Najbolj uspešna je bila šivalnica 512, ki je zasedla 1. in 2. mesto. Za zmagovalno ekipo so metale: Roblek Dora, Perne Ani, Perko Giti, Rožič Mojca, Pavšek Stanka in Zaplotnik Slavka.

Pri moških pa je bila najboljša ekipa mehanične de-

lavnice v sestavi: Stritih Franc, Perko Edi, Valjavec Marjan, Majcen Janez, Pavšek Anton in Uzar Sašo.

Zelja vseh nastopajočih je bila, da bi se na podobnih tekmovanjih večkrat srečali.

Anton Pavšek Tudi iz oddelka 515 sekalnica so se pomerili v kegljanju poročeni — samski. Zmaga je pripadla poročenim s prednostjo 71 podrtih kegljev.

Med posamezniki pa so bili najboljši

poročeni:
Boncelj Janez
Praprotnik Tone
Raztresen Tone
samski
Nunar Ruda
Sedej Marjan
Sirc Bojan

V zimskem času imajo v načrtu še nekaj tekmovanj. Pravijo, da športna tekmovanja krepijo medsebojne odnose.

**Dopisuj
v
Čevljarja!**